

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus VIII. Celeritas ad Bonum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Incredibile est, qui fructus ex infantium baptismo, puerorumque institutione, capiatur: mirum eos tenet odium idololatriæ ipsos parentes, si quando illos senserint cultum tribuere, idolis, oburgare, atque ad me deferre, non dubitant. Ego, sicubi diis litatum esse recevi, repente advolo cum magna puerorum manu. Ibi enim verò diabolus majoribus injuriis, & contumeliis, oneratur à pueris, quam honoribus, ac cærimonis, à puerorum parentibus, cognatis, notis, cultus fuerat. Ipsi enim pueri suapte sponte deorum simulacra invadunt, pro se quisque deturbant, affligunt, comminuunt, conspuunt, conculcant, omnibusque probis onerant. Quid multa? Deus, puerorum fiducia, ac pietate, adductus, agris compluribus, & corporum, & animorum, restituit sanitatem. Idem ep. 5. Soc. Romanæ.

A. 1784. Ulissipone catechesis in publica platea docebatur. In hac adeo profecit puer, ut, cum hominem adultum procacius jurantem audiret, in genua procubuerit, & summis precibus obsecraret, non ita juraret: neque enim tam leve, quam putaretur, esse peccatum. Erubuit reus ad has pueri preces; & qui vocaris? inquit, qui tui parentes? tacuit puer, & abiit. Non tu, ait vir ille, puer es, sed angelus Dei; emendabo me. Drex. Orb. Phaet. c. 30. §. 3.

A. 1793. Divione pædagogus schedam à suo discipulo scriptam reperit, legitque ignarus peccata scripta inter cætera & hoc perscriptum erat: pædagogum meum temerè jurantem non correxi. Ea res sic hominem movit, ut omnium jurandi consuetudinem generose in se expunxerit. Id. ibid.

Alia varia motiva.

Amant primas cathedras. Matth. 23. 6. taxantur, quòd primas cathedras honoris causa requirant: qui Dei gloriam querit, infimà cathedra delectatur; quæ infirmorum est eruditio. Esob. tr. 3. Colloq. Chr. Obl. 4.

Notandum, quòd Christus Joan. 21. 14. 15. 16. 17. primò dicit bis: *pasce agnos meos*; & ultimò dicit semel: *pasce oves meas*. Ut ostendat, quòd major cura spiritualis nutrimenti circa tenellos, ac novellos, habenda est, quam circa grandævos, & provectos. Bern. Sen. serm. de Rectorib. & Prælatib.

Est hæc virtutis prima eruditio fidei, ut in Christo perfectè credatur. Et hi parvuli sunt in Christo, qui credunt in ipso, nondum ex animo temporalia contemnent; ignorant, quid sit verè abdicatiois mysterium. Sim. de Cass. l. 14. Jo. 21.

TITULUS VIII. CELERITAS AD BONUM.

Ex Veteri.

IN principio. Gen. 1. 1. Id est, ex Hebr. *primum omnium, ante omnia*. Arguitur hic nostra in Dei obsequio tarditas. Ferandus hic sect. 1.

Non respexit Dominus ad munera illius. Gen. 4. 5. Non solum quia viliora obtulit, sed etiam quia tardius: *factum est autem post multos dies.* v. 3. Paoletti in festo Epiph.

Odoratusque est Dominus odorem suavitatis, & ait: nequaquam ulsra maledicam tibi propter hominẽ. Gen. 8. 21. Non præstantiã, sed maturitate, sacrificii, ira Numinis exarmata est. Ut primum licuit, litavit. Non rot portenta stragis exploravit; non pecus delegit, quod in suum, natorumque, usum retinet; non feras amandavit in sylvas, non mapale construxit; non bibit, non spatius est, post diuturni carceris pædorem, & odium; non agros excoluit; sed sacrificavit. Tanti momenti erat sine morã ab arca ad aram accedere. Plus certè aræ senis debemus, quam aræ: nam in arca pauci, ait Petrus 1. c. 3. 20. *id est, octo anima salva facta sunt*; at per aram mortales omnes securitatem nacti: *nequaquam ulsra maledicam.* Oliva ser. 2. Dom. Pass.

Affer mihi cibos de venatione tua. Gen. 27. 25. Esau, & Jacob, cibus matris benedictionem sibi nancisci curat; sed Jacob, diligentia matris adjutus, felinus, & alacer, matutinos

cibos infert patri. Accipit lætus pater, & benedictionem Jacobo refert. Sed an non & Esau parat cibos patri? parat; sed in parando tardat. Bæza t. 2. l. 11. 8. §. 2.

Dimite me; jam enim ascendit aurora. Gen. 32. 26. Nondum incaluerat dies, & jam Deus certaminum fatum discedere parat, & athletam suum in pace valere jubet. Unde hæc tam cita victoria Jacobo nascitur? nisi ex eo, quòd prævenit in maturitate solem Id. ib.

Israel cursor velocissimus fuit. 2. Reg. 2. 18. Asacles sunt, qui procurant alacres ad quævis charitatis officia; qualis fuit Cardamas, quem S. Paulinus ep. 5. ad Amandum Asaceli comparat: positus est, inquit, in tantæ ministerio charitatis, ut in libertate serviat, in senectute discurret, & requiem vacationis emeritæ malit in peregrinationis labore consumere, quam in domelluca sede &c. Corn. hic.

Si occurreris tibi homo, non salutes eum. 4. Reg. 4. 29. Cur Eliseus vetuit quemquam salutare? S. Ambr. in c. 6. Luc. pulchra est salutatio, sed pulchrior divinorum præceptorum maturior executio, quæ per moram sæpe trahit offensam. Paoletti in festo Epiph.

Nunquid mittes fulgura, & ibunt; & revertentia dicent tibi, adsumus? Job. 38. 35. Describit Dominus promptitudinem suorum famulorum: mei servi, inquit, sunt sicut fulgura, sic parati, expediti, celeres, ut mox eant, quò à me mittuntur. Sunt fulgura, non tonitrua:

trua: illa enim momentò totò cœlo lucem effundunt; ista tardius multò agunt, & non nisi post tempus tonant, & audiuntur. Eunt; & antequam respondeant, *adsumus*, jam opus perfectum est. *Fernandus* in Gen. 1. f. 1.

Filii hominum usquequò gr̄ avi corde? ut quid diligitis vanitatem? Pf. 43. Quid levius vanitate? quid inanitus rebus humanis? gravat tamen cor, ut violenter rapiat cœlum, ut currat in mandatis Dei. Pudeat hominem, tam tardum esse in servitio Dei! à quo tam celeriter *prævenitur in benedictionibus dulcedinis*. Pf. 20. 4. & Pf. 58. 11. *Deus meus! misericordia eius præveniet me*. Id. ib.

In portis nostris omnia poma. Cant. 7. 13. Cur in portis? ut furi pateant? Hebr. phrasi in portis esse, est in promptu habere. Sicut Caino dictum est Gen. 4. 7. *peccatum tuum statim in foribus aderit*. Significat igitur promptitudinem ad faciendum, quæ Deo placent. *Fatuis* fat erat, oleum in foro esse de Ponte. hic.

In omnibus operibus tuis esto velox, & omnis infirmitas non occurret tibi. Eccl. 31. 27.

Sex alæ uni Jf. 6. 2. Ut quid tot alæ velocissimis spiritibus? duæ sufficerent. Dicam alæ cœlestis ephēbi sunt, & divinæ majestatis Legati; idèò duæ: alæ, id est, ut celeritatem avium ordinariam, habere non sufficit; sed senis opus, & velocitate extraordinariâ, ad obsequium Dei triplicatâ. Paoletti in festo Epiph.

Ex Novo.

Magister, sequar te, quocumque ieris. Matth. 8. 19. Debebas dicere, sequor te, *Oliva* f. 2. D. Pass.

Abiit in montana cum festinatione. Luc. 1. 39. Docet festinatum iter in montes; ardua adiri oportere ferventius; nec retardandum cursum, cum ad aliena commoda pergimus. *Oliva* 1. 13. Strom. hic.

Et venerunt festinantes. Luc. 2. 16. Ut Christum inveniant, festinant; &, quia festinâ-

run, non solum pueri aspectu, sed Virginis quoque, & Joseph, modestiâ recreati sunt. Præmium hoc acceleratæ pietatis. Id. ib.

Zachæe festinans descende. Luc. 19. 5. Ille præcurrat; festinatio ejus meruit accelerationem gratiæ. Paoletti in festo Epiph. Quid Zachæum ad Christi epulum attraxit? festinatio: *festinans descendit; ecce do, reddo*. Quod *et ipse filius sit Abrahæ*. v. 9. Sicut Abrahæ cunctatus nunquam est; seu domo egredi juberetur, seu filius posteretur ad eadem, seu angelos exciperet; ita avitæ festinationis æmulus Zachæus, *Oliva* f. 2. D. Pass.

Pater! in manus tuas commendo spiritum meum. Luc. 23. 46. Cur non potius carnem commendat clavis perfossam, flagellis laniatam? aut carnem cum spiritu? Matth. 26. 41. *Spiritus quidem promptus est*. Caro tarditatem demonstrat; spiritus autem promptitudinem, & celeritatem. Paoletti in festo Epiph.

O stulti, & tardi corde! Luc. 24. 25. Abjicienda est tarditas, quæ vitium non festinat expellere, nec nititur adhibere virtutem. Vituperanda tarditas ad expediens, ubi mors non sua molimina tardat, & natura tempore, & vitâ, propter procedit ad finem; & nihil silit in rebus, quod, suis legibus à Deo positus, velocitate non pergat. Sim. de Cassia 1. 14.

Qui prior descendisset. Jo. 5. 4. Ad motum piscinæ probatiæ unus tantum curabatur, & qui prior descendisset. In hoc, quod unus, & primus, sanatur. *Unus accipis bravium*. 1. Cor. 9. 24. Hugo Card. hic.

Velocitas fervens est, & omnia ferventiora, velociora; omnia frigidiora, tardiora. S. Aug. in Pl. 147.

Quantumcunque festinent homines in exequendo, quod faciendum nõrunt, vix fugiunt, quin rationem reddendam morarum habeant. S. Xav. 1. 5. ep. 2. S. Patri Ulis siphone.

TITULUS IX.

CHARITAS ERGA DEUM.

§. I.

Figure, & Symbola.

Ex Veteri.

Offerentes coram Domino ignem alienum. Lev. 10. 1. Erat in atrio tabernaculi; putâ in altari holocaustorum, ignis sacer è cœlo lapsus; quem Deus jufferat foveri, ut eò solò uterentur ad sacrificia, & thymiamata. Vide c. 9. 24. Erat in eodem atrio ignis profanus; & communis, quò utebantur ad coquendas carnes hostiæ pacificæ, & hostiæ pro peccato; quibus velebantur in atrio, partim Sacerdotes

partim Laici offerentes; hoc usi Nadab, & Abiû. Ignis alienus est quævis cupiditas, quæ igni sacro, id est, Charitati est contraria: Charitas enim est ignis de cœlo missus, & animæ à Deo inditus. Corn. hic.

Erue me à circumdantibus me. Pl. 31. 7. Sancta anima, divini amoris spiculis vulnerata, cum anhelare in Deo coeperit; cum ad supernam se patriam per desiderium extendit; ad tentationem ei videtur, quidquid in hoc sæculo amicum antea, blandumque, putabatur. S. Greg. in Pl. poenit. hic.

Ambulabam in latitudine. Pl. 18. 45. Id est, in charitate, quæ diffusa est in cordibus nostris. S. Prosper hic.